

ВАКЦИНЕ?

**ОВО ЈЕ ОДГОВОР КОЈИ
ВАМ ДАЈУ ЛЕКАРИ!**

Значај вакцинације

Доц. др Миољуб Ристић, доц др Снежана Укропина

Календар здравља у 2020. години

Институт за јавно
здравље Војводине

1920
2020

100 ГОДИНА БРИГЕ
ЗА ВАШЕ ЗДРАВЉЕ

Значај вакцинације

У борби против заразних болести, **вакцинација је**, поред обезбеђивања хигијенски исправне воде за пиће и правилног прања руку, **у највећој мери допринела смањењу оболевања и умирања људи.**

**Захваљујући
имунизацији многе
болести се више не
појављују (или се
ретко појављују).**

ВАКЦИНЕ?

**ОВО ЈЕ ОДГОВОР КОЈИ
ВАМ ДАЈУ ЛЕКАРИ!**

**ЗАТО СЕ КАЖЕ:
„ВАКЦИНАЦИЈА ЈЕ ПОСТАЛА
ЖРТВА СОПСТВЕНОГ УСПЕХА.“**

**ВАКЦИНЕ
СПАШАВАЈУ
ЖИВОТЕ!**

Чињенице о вакцинама

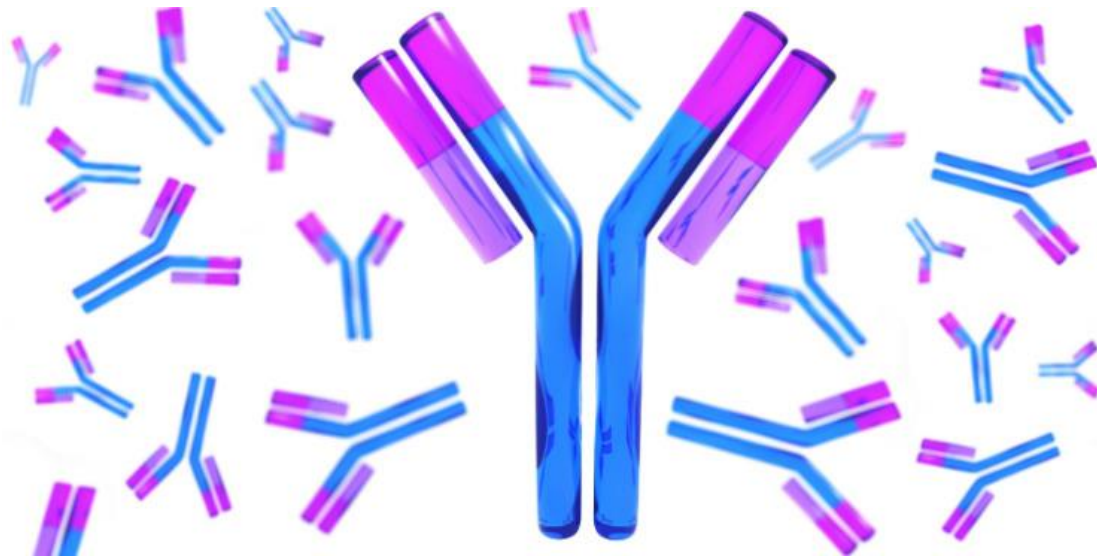
- Вакцине се добијају убијањем или ослабљивањем узрочника (бактерија, вируса) тако да су безбедне за примаоца.
- Имуни систем детета је довољно „зрео“ да безбедно прими и обради све узрочнике из вакцина које су предвиђене за узраст.

Чињенице о вакцинама

- Ради достизања потребног нивоа имунитета (титра антитела) који ће нас штитити од одређене заразне болести, живе вакцине је довољно дати једном (вакцина против туберкулозе) или два пута (вакцина против малих богиња, заушака и рубеоле/MMR), док се мртве вакцине морају давати више пута.
- Састојци у вакцинама су у количинама које су испитано безбедне.

Антитела организам ствара након природног сусрета са микроорганизмима (прележавањем болести) ИЛИ ВАКЦИНАЦИЈОМ

Чињенице о вакцинама...

- Давањем више вакцина истовремено постиже се иста заштита као и када би се оне дале појединачно, а мањим бројем посета лекару истовремено се заштити више деце од више различитих обољења.
- Дугогодишњи висок обухват вакцинама доприноси томе да се неке заразне болести искорене или сведу на ретку појаву.
- Колективни имунитет се обезбеђује само високим % вакцинисаних.

Чињенице о вакцинама...

- Вакцине су најбезбеднији лек у превенцији болести.
- Састојци у вакцинама су у количинама које су нешкодљиве за ваше дете.
- Нема разлика у саставу вакцина које добија ваше дете или деца у развијеним земљама.
- Вакцинишите дете на време и не брините.

Чињенице о вакцинама...

- Немојте чекати појаву епидемије и ризиковати да дође до озбиљног поремећаја здравља вашег детета одлагањем вакцинације.
- Право вашег детета, као и све деце света, је да буде вакцинисано. Немојте му то право ускратити.
- Вакцинишите своје дете и заштитите и њега и његове другаре из окружења, који можда нису смели бити вакцинисани.

Чињенице о вакцинама...

- Бољи избор је вакцинисати дете него чекати да оболи, јер је исход обољевања од заразних болести увек неизвештан.
- Реакције после вакцинације најчешће су благе и пролазне, без икаквог ризика по здравље детета.
- Уместо на интернету, савете у вези вакцина и вакцинације потражите код педијатра свог детета.

- Угледајте се на наше старије који су нас одводили на вакцинацију и тако учествовали у искорењивању вариоле вере у целом свету и дечије парализе у скоро целом свету.
- Вакцинишите своје дете свим вакцинама из календара вакцинације и допринесите да у будућности и нека друга обољења заувек нестану са лица земље.

**Вакцине сваког минута спасу
5 људских живота!**

Које вакцине деца добијају?

КАЛЕНДАР ОБАВЕЗНЕ ВАКЦИНАЦИЈЕ ДЕЦЕ

НА РОЂЕЊУ	НА ОТПУСТУ ИЗ ПОРОДИЛИШТА	СА НАВРШЕНИХ МЕСЕЦ ДАНА	СА НАВРШЕНИХ ДВА МЕСЕЦА	СА НАВРШЕНИХ ТРИ И ПО МЕСЕЦА	У ШЕСТОМ МЕСЕЦУ	СА НАВРШЕНИХ ШЕСТ МЕСЕЦИ	СА НАВРШЕНИХ 12 МЕСЕЦИ	СА НАВРШЕНИХ 18 МЕСЕЦИ	ПРЕД ПОЛАЗАК У ШКОЛУ	У ЗАВРШНОМ РАЗРЕДУ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
ХБ	БЦГ	ХБ	ДТАП	ДТАП	ДТАП	ХБ	ММР	ДТАП	ММР	ДТ
			ИПВ	ИПВ	ИПВ			ИПВ	ДТ	ОПВ
			ХИБ	ХИБ	ХИБ			ХИБ	ОПВ	ПРОТИВ ПЕРТУСИСА ПО НОВОМ ПРАВИЛНИКУ
			ПНЕУМОКОНА ВАКЦИНА	ПНЕУМОКОНА ВАКЦИНА	ПНЕУМОКОНА ВАКЦИНА			ПНЕУМОКОНА ВАКЦИНА	ПРОТИВ ПЕРТУСИСА ПО НОВОМ ПРАВИЛНИКУ	

Град Нови Сад
City of Novi Sad

Скраћенице из календара обавезних вакцина деце:

БЦГ - вакцина против туберкулозе

ХБ - вакцина против хепатитиса Б

ДТАП - вакцина против дифтерије, тетануса и великог кашља

ИПВ, ОПВ - вакцине против дечје парализе

ХИБ - вакцина против бактерије *Neisseria meningitidis* тип В

ММР - вакцина против малих богиња, заушак и рубеоле

ДТ - вакцина против дифтерије и тетануса

Пнеумоконна - вакцина против бактерије *Streptococcus pneumoniae*

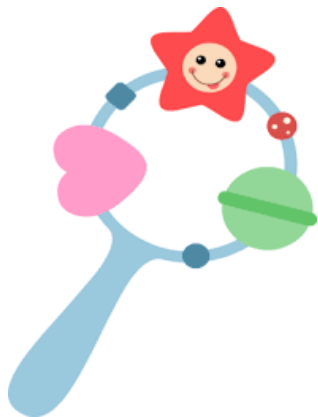
У НАШОЈ ЗЕМЉИ ДЕЦА СЕ ОБАВЕЗНО ВАКЦИНИШУ ПРОТИВ 11 БОЛЕСТИ:

1. туберкулозе
2. дифтерије
3. тетануса
4. великог кашља
5. дечије парализе
6. вирусне жутице б
7. малих богиња
8. заушака
9. црвенке
10. изазваних бактеријом хемофилус инфлуенце
типа б и
11. изазваних бактеријом стрептокок пнеумоније.

Припрема детета за вакцинацију

- Будите и ви опуштени и насмешени, како дете не би било преплављено вашим узбуђењем
- Понесите у амбуланту омиљену дететову играчку, ћебенце...
- Понесите воду, флашицу.

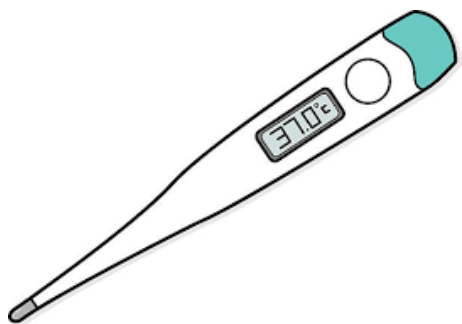
Припрема детета за вакцинацију

- Слушајте упутства лекара и медицинске сестре/техничара
- Ако се дете расплаче, загрлите га, помилујте (не по месту убода), скрените му пажњу играчком, одведите га касније на омиљено место за игру, понудите омиљеном храном сл.

Да ли вакцине имају нежељене ефекте?

Нежељене реакције након вакцинације су најчешће локалног типа, благе и пролазе без терапије и последица по здравље.

ЛЕД

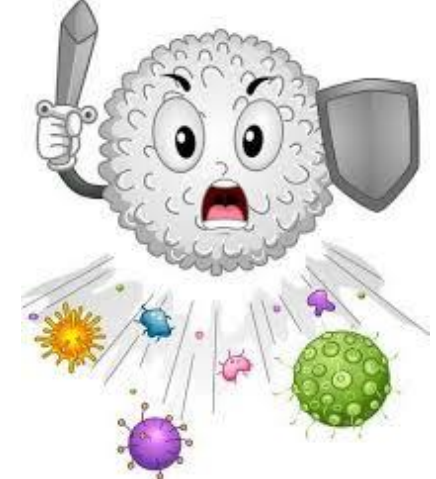
Озбиљније последице су изразито ретке.

Вероватноћа да се током живота добије тешка нежељена реакција на вакцине је мања од удара грома.

Резултати бројних квалитетних студија указују да **нема** повезаности између ММР вакцине и аутизма.

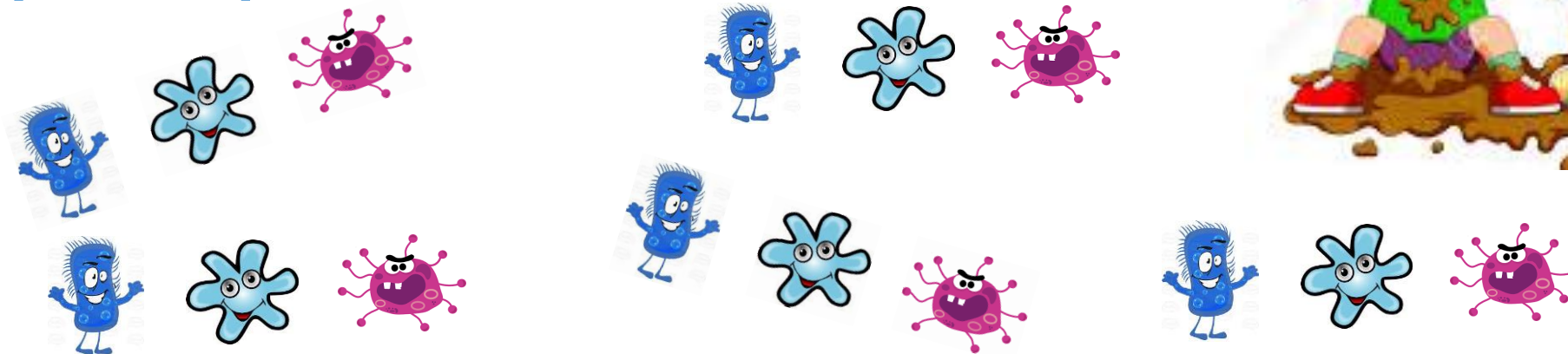

Да ли деца прерано добијају превише вакцина одједанпут?

Имуни систем детета је довољно развијен да на адекватан начин препозна сваки антиген из вакцина.

Свакога дана имуни систем детета се сусреће са више милиона различитих узрочника (вируси, бактерије) и на ефикасан начин их препознаје и бори се против њих.

Зашто је боље вакцинисати се него прележати заразне болести?

Често се чују примери да су деца у прошлости прележавала заразне болести па им сада ништа не фали.

Међутим, превиђа се да је у истом том периоду (пре увођења вакцина) значајан број деце умирао управо од оних болести које су неки прележали.

Како бисмо избегли најтеже последице болести - сигурније је вакцинисати се.

Зашто вакцинисани треба да брину у случају појаве епидемије, када су они заштићени?

У епидемијама, највећи број оболелих ће се регистровати међу невакцинисаним или непотпуно вакцинисаним особама.

У епидемијама са великим бројем оболелих, иако у знатно мањем броју, може се догодити да оболе и вакцинисани. Клиничка слика обољења код вакцинисаних је неупоредиво блажа у односу на оне који нису вакцинисани.

Вакцинација није само мера спречавања оболевања, него је и мера превенције компликација услед оболевања (са болничким лечењем), или чак смртних исхода.

Кога штитимо када се вакцинишемо?

...или...

Како ефекти вакцинације постају већи од заштите нас самих?

Вакцинисане особе не само да штите себе од заразних болести, него спречавају ширење болести унутар заједнице.

Вакцинисани индиректно штите невакцинисане, који то нису урадили због тога што:

- управо чекају на позив,
- још нису у узрасту да приме поједину вакцину,
- имају неку акутну или хроничну болест због које је вакцинација одложена на краће или дуже време,
- имају алергију на вакцину или неки њен састојак...

Вакцинисане особе формирају својеврстан штит који невакцинисане особе чува од контакта са болешћу, те они остају заштићени.

Тај ефекат индиректне заштите невакцинисаних особа унутар заједнице, само због тога што су окружени вакцинисаним појединцима, назива се:

КОЛЕКТИВНИ ИМУНИТЕТ.

**ЗА ВЕЋИНУ ВАКЦИНАМА СПРЕЧИВИХ БОЛЕСТИ
95% ВАКЦИНИСАНОГ СТАНОВНИШТВА
ГРАДИ
КОЛЕКТИВНИ ИМУНИТЕТ!**

ВАКЦИНАЦИЈОМ ОДРЖАВАМО КОЛЕКТИВНИ ИМУНИТЕТ

невакцинисани али још здрави вакцинисани и здрави невакцинисани, болесни и заразни

Нико није вакцинисан.
Заразно обољење се шири у становништву.

Поједини су вакцинисани.
Заразно обољење се шири у делу становништва.

Већина становништва је вакцинисана.
Ширење заразног обољења је знатно ограничено.

Погледајте анимирани филм и „видео-клип“ о колективном имунитету:

Анимирани филм:
„Колективни имунитет“

Видео-клип:
„Колективни имунитет“

ВАКЦИНЕ СПАШАВАЈУ ЖИВОТЕ!

<http://izjzv.org.rs/app/vakcine/>

Одговоре на додатна питања можете добити на интернет страници

www.izjzv.org.rs/app/vaccine/

ИНСТИТУТ ЗА
ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
ВОЈВОДИНЕ

ДЕСЕТ ВАЖНИХ ПОРУКА

Питања и одговори

Преузмите агитку о вакцинацији

ВАКЦИНЕ?

ОВО ЈЕ ОДГОВОР

КОЈИ ВАМ ДАЈУ ЛЕКАРИ!

Преузмите плакат о колективном имунитету

ВАКЦИНЕ?

ОВО ЈЕ ОДГОВОР КОЈИ ВАМ ДАЈУ ЛЕКАРИ!

У борби против заразних болести, **вакцинација је**, поред обезбеђивања хигијенски исправне воде за пиће, у највећој мери допринела смањењу оболевања и умирања људи.

Иако је глобална примена вакцина допринела искорењивању великих богиња и дечије парализе типа 2 и значајној редукцији оболевања од других вакцинама спречивих болести, модерна цивилизација се данас сусреће са проблемом одрживости спровођења имунизације.

Захваљујући имунизацији, многе болести се више не виде (или се ретко виде).

ЗАТО СЕ КАЖЕ:

**„ВАКЦИНАЦИЈА ЈЕ ПОСТАЛА ЖРТВА
СОПСТВЕНОГ УСПЕХА.“**

ИНСТИТУТ ЗА
ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
ВОЈВОДИНЕ

Литература

- 1) Pravilnik o imunizaciji i načinu zaštite lekovima. Službeni glasnik Republike Srbije, br. 88/2017, 11/2018 i 14/2018).
- 2) Petrović V, Šeguljev Z, Radovanović Z. Imunizacija protiv zaraznih bolesti. Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu. Novi Sad. 2015. ISBN 978-86-7197-452-3.
- 3) Ristić M, Vukas A, Medić S, Petrović V. Razlozi neimunizovanja dece u AP Vojvodini, Srbija. *Prev ped.* 2017; 3(1-2):57-62.
- 4) Ristić M, Šeguljev Z, Petrović V, Vuleković V, Dugandžija T. Uticaj sociodemografskih karakteristika roditelja na obuhvat imunizacijom dece. *Opšta medicina.* 2013; 19(1-2):19-25.
- 5) Ristić M, Šeguljev Z, Petrović V, Dugandžija T, Stanimirov B. Odnos stavova roditelja prema imunizaciji i obuhvata imunizacijom dece. *Medicina danas.* 2012; 11(10-12):315-23.
- 6) Rappuoli R, Pizza M, Del Giudice G, De Gregorio E. Vaccines, new opportunities for a new society. *Proc Natl Acad Sci U S A.* 2014;111(34):12288-93.
- 7) World Health Organization. Measles vaccines: WHO position paper. *Weekly Epidemiological Record.* 2017; 92:205–228
- 8) Centers for Disease Control and Prevention. CDC's Strategic Framework for Global Immunization, 2016–2020. Atlanta, GA: May 2016. Dostupo na: www.cdc.gov/globalhealth/immunization